

Obsah

Zoznam použitých skratiek a označení	7
Predslov	9
1. TRVALOUDRŽATEĽNOSŤ, INOVÁCIE A ZELENÁ INFRAŠTRUKTÚRA V MESTSKOM INŽINIERSTVE.....	11
1.1. DEFINOVANIE POJMU TRVALO UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ.....	11
1.2. POJEM ZELENÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	14
1.3. INTEGROVANÝ KONCEPT ZELENEJ INFRAŠTRUKTÚRY	15
1.4. KONCEPTUALIZÁCIA POJMU ZELENÁ INFRAŠTRUKTÚRA V KONTEXTE SR.....	16
1.5. ZELENÁ INFRAŠTRUKTÚRA V KONTEXTE CESTNÉHO A MESTSKÉHO INŽINIERSTVA	19
1.6. KATEGORIZÁCIA, DEFINÍCIE POZEMNÝCH KOMUNIKÁCIÍ A ICH SÚČASTI	23
1.7. PRIORITY EURÓPSKEJ UDRŽATEĽNEJ BUDÚCNOSTI.....	26
1.8. MOBILITA V AGENDE 2030 PRE UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ.....	30
1.9. SPOLOČNÉ ZNAKY SYSTÉMOV HODNOTENIA UDRŽATEĽNOSTI STAVIEB	33
1.10. DEFINOVANIE A KATEGORIZOVANIE INOVÁCIÍ.....	34
1.11. INOVATÍVNY VÝSKUM A VZDELÁVANIE	37
1.12. ÚROVNE TECHNOLOGICKEJ PRIPRAVENOSTI TRL	40
1.13. LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 1	42
2. VYBRANÉ INOVATÍVNE PRÍSTUPY MESTSKÉHO INŽINIERSTVA V SR	47
2.1. ÚVOD DO PROBLEMATIKY INOVÁCIÍ V SAMOSPRÁVE	47
2.2. MESTÁ AKO MOTOR HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA KRAJINY	49
2.2.1. <i>Poslanie miest a ich potenciál.....</i>	<i>49</i>
2.2.2. <i>Potreba inovácií v mestách.....</i>	<i>50</i>
2.2.3. <i>Hlavné oblasti a druhy inovácií v samospráve .....</i>	<i>51</i>
2.2.4. <i>Behaviorálne aspekty mestského inžinierstva .....</i>	<i>53</i>
2.2.5. <i>Plánovacie a organizačné predpoklady pre naštartovanie inovácií v mestách .54</i>	<i>54</i>
2.2.6. <i>Ako by mohlo vyzerať moderné mesto budúcnosti? .....</i>	<i>57</i>
2.3. NIEKTORÉ VPLYVY A RIZIKÁ ROZVOJA A INOVÁCIÍ V MESTÁCH.....	58
2.3.1. <i>Dopad globalizácie na mestá .....</i>	<i>58</i>
2.3.2. <i>Regionálne disparity na Slovensku .....</i>	<i>60</i>
2.3.3. <i>Riziká vzniku mŕtvych zón v centrách miest.....</i>	<i>60</i>
2.4. VYBRANÉ INOVÁCIE V SAMOSPRÁVACH V EURÓPE	62
2.4.1. <i>Vybrané okruhy inovácií .....</i>	<i>62</i>
2.4.2. <i>Najčastejšie druhy inovácií v mestách a obciach V4 .....</i>	<i>63</i>
2.4.3. <i>Inovácie v mestách EÚ.....</i>	<i>64</i>
2.5. VYUŽITIE EUROFONDOV PRI TVORBE INOVÁCIÍ V MESTÁCH	68
2.5.1. <i>Eurofondy poskytujú významnú príležitosť na financovanie inovačných projektov v mestách.....</i>	<i>68</i>

2.5.2. <i>Operačný program Slovensko ako nástroj inovácií v mestách</i>	69
2.5.3. <i>Plán obnovy ako nástroj na inovácie v mestách</i>	69
2.6. TECHNICKÉ NÁSTROJE INOVÁCIÍ	70
2.6.1. <i>Technické nástroje inovácií v mestách</i>	70
2.6.2. <i>Drony a ich možné využitie v samospráve</i>	70
2.6.3. <i>Využitie nástrojov digitalizácie pri správe verejnej zelene v mestách</i>	72
2.6.4. <i>Aktivity v nízko emisných mestách</i>	73
2.6.5. <i>Inovácie v doprave</i>	74
2.7. STRATÉGIE NA NÁRODNEJ ÚROVNI - BUDOVANIE ROZUMNÝCH MIEST NA SLOVENSKU	75
2.8. INFORMATIZÁCIA SAMOSPRÁVY	77
2.8.1. <i>Elektronizácia samosprávy</i>	77
2.8.2. <i>Centralizácia a informatizácia</i>	78
2.8.3. <i>Možnosti využitia umelej inteligencie v riadení procesov mesta budúcnosti</i>	79
2.9. AKÉ SÚ MOŽNÉ FORMY MEDZI OBEČNEJ SPOLUPRÁCE?.....	81
2.9.1. <i>Možnosti medziobecnej spolupráce</i>	81
2.9.2. <i>Vznik regionálnych integrovaných centier pre výkon a služby samosprávy</i>	81
2.9.3. <i>Legislatívne prostredie pre fungovanie spoločných obecných úradov a centier</i>	82
2.10 LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 2	84
3. IMPLEMENTÁCIA CIRKULÁRNEJ EKONOMIKY DO MESTSKÉHO INŽINIERSTVA	85
3.1. PRECHOD NA OBEHOVÚ EKONOMIKU	86
3.2. METÓDA LCA.....	88
3.3. POSUDZOVANIE ŽIVOTNÉHO CYKLU A JEHO POTENCIÁL V CIRKULÁRNEJ EKONOMIKE.....	92
3.4. CIRKULÁRNA EKONOMIKA V SEKTORE STAVEBNÍCTVA.....	93
3.5. HODNOTENIE ŽIVOTNÉHO CYKLU V STAVEBNOM SEKTORE.....	93
3.6. HODNOTENIE ŽIVOTNÉHO CYKLU BYTOVÉHO DOMU – PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA.....	95
3.7. ZÁVER.....	103
3.8. LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 3	104
4. NAVRHOVANIE A SPRÁVA MIESTNYCH CIEST	109
4.1. CESTNÁ INFRAŠTRUKTÚRA SÍDELNÝCH ÚTVAROV	109
4.2. ROZDELENIE MIESTNYCH CIEST	111
4.3. KATEGÓRIE MIESTNYCH CIEST	115
4.4. SKLADOBNÉ PRVKY	119
4.5. ZÁSADY NAVRHOVANIA MIESTNYCH CIEST.....	121
4.6. NÁVRHOVÉ PRVKY MIESTNYCH CIEST.....	123
4.6.1. <i>Smerové návrhové prvky</i>	123
4.6.2. <i>Výškové návrhové prvky</i>	124
4.6.3. <i>Návrhové prvky pre nemotoristickú dopravu – cyklistov a chodcov</i>	126
4.6.4. <i>Cesty s prvkami upokojenia</i>	130
4.6.5. <i>Prieťahy ciest sídelným prostredím</i>	132
4.6.6. <i>Statická doprava</i>	133

4.7. SPRÁVA MIESTNYCH CIEST	136
4.8. LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 4	141
5. MATERIÁLY, GÉNIOVIA A TECHNOLOGIE DÁVNOVEKU PRI VÝSTAVBE A SPRÁVE MIESTNYCH CIEST	143
5.1. NAJSTARŠÍ STAVEBNÝ DENNÍK.....	143
5.2. PRVOPOČIATKY ÚDRŽBY CIEST V MEZOPOTÁMII A STAROVEKOM RÍME	144
5.3. UMELECKÍ GÉNIOVIA V PROJEKCII, VÝSTAVBE A SPRÁVE MIESTNYCH CIEST	150
5.4. NOVOVEKÉ KONŠTRUKCIE VOZOVIEK A ICH NAJVÝZNAMNEJŠÍ INOVÁTORI	157
5.5. NOVODOBÉ KONŠTRUKCIE VOZOVIEK.....	161
5.6. PRVÉ EURÓPSKE KNIHY O VÝSTAVBE CIEST A MOSTOV.....	163
5.7. VARÍNASFALT - INOVATÍVNA OPRAVA SLAVKOVSKÉJ CESTY	165
5.8. LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 5	169
6. KLIMATICKY ADAPTÍVNE MATERIÁLY VOZOVIEK MIESTNYCH CIEST A ICH SÚČASTÍ	173
6.1. „ZELENÉ“ KONŠTRUKČNÉ SÚČASTI LÍNIOVÝCH STAVIEB.....	173
6.1.1. <i>Klimaticky aktívne protihlukové clony a bariéry .....</i>	<i>173</i>
6.1.2. <i>Budovanie Track Greening (Gleisbegrünung) v mestskom prostredí .....</i>	<i>176</i>
6.2. INOVATÍVNE KLIMATICKY ADAPTÍVNE KONŠTRUKCIE A MATERIÁLY INŽINIERSKÝCH STAVIEB S DÔRAZOM NA CIRKULÁRNU EKONOMIKU	178
6.2.1. <i>Cirkulárna ekonomika v dopravných stavbách .....</i>	<i>178</i>
6.2.2. <i>Inovatívne klimaticky adaptibilné materiály v dopravných stavbách .....</i>	<i>181</i>
6.2.3. <i>Stabilizačný systém BERA Gravel Fix .....</i>	<i>186</i>
6.3. INOVATÍVNE METÓDY ZLEPŠOVANIA PODLOŽIA A OCHRANY SVAHOV	189
6.4. LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 6	198
7. VEREJNÉ ZDRAVOTNÍCTVO	201
7.1. HISTÓRIA VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA	201
7.2. CIELE VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA V SÚČASNOSTI.....	206
7.3. SYSTÉM VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA NA SLOVENSKU	209
7.4. DETERMINANTY ZDRAVIA.....	211
7.5. MOŽNOSTI OVPLYVŇOVANIA VEREJNÉHO ZDRAVIA	213
7.6. NÁSTROJE NA OVPLYVŇOVANIE VEREJNÉHO ZDRAVIA.....	214
7.6.1. <i>Legislatívna činnosť .....</i>	<i>215</i>
7.6.2. <i>Posudková činnosť .....</i>	<i>215</i>
7.6.3. <i>Štátny zdravotný dozor .....</i>	<i>217</i>
7.6.4. <i>Monitorovanie a hodnotenie determinantov zdravia .....</i>	<i>218</i>
7.6.5. <i>Senzorická analýza.....</i>	<i>220</i>
7.7. LABORATÓRNY MONITORING KOZMETICKÝCH VÝROBKOV	228
7.8. OBJEKTIVIZÁCIA FYZIKÁLNYCH FAKTOROV	231
7.9. MIKROBIOLOGICKÁ A BIOLOGICKÁ ANALÝZA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	235
7.10. HODNOTENIE DOPADOV NA VEREJNÉ ZDRAVIE	238
7.11. ČINNOSTI VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA POČAS MIMORIADNEHO OHROZENIA VEREJNÉHO ZDRAVIA	242

7.12. ČLENENIE ČINNOSTÍ VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA V SR PODĽA JEDNOTLIVÝCH OBLASTÍ ZÁUJMU	243
7.13. VÝZVY DO BUDÚCNOSTI	247
7.14. LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 7	250
8. HLUK OD CESTNEJ DOPRAVY V SÍDELNÝCH ÚTVAROCCH.....	253
8.1. ZÁKLADNÉ KODIFIKOVANÉ USTANOVENIA K HLUKU OD DOPRAVY	253
8.1.1. Základné ustanovenia zákona o ochrane verejného zdravia.....	253
8.1.2. Základné pojmy a indikátory vo vzťahu ku hluku od cestnej dopravy.....	256
8.1.3. Pripustné limity hluku podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z.	259
8.1.4. Akčné limity hluku.....	263
8.2. PREDIKCIA HLUKU OD CESTNEJ DOPRAVY	264
8.2.1. Metodiky a programy predikujúce hluk od cestnej dopravy.....	264
8.2.2. Metodika Výpočet hluku z automobilovej dopravy z 2011	266
8.3. PROTIHLUKOVÉ OPATRENIA	274
8.3.1. Rozdelenie protihlukových opatrení.....	274
8.3.2. Urbanisticko-architektonické protihlukové opatrenia	275
8.3.3. Urbanisticko-dopravné protihlukové opatrenia	276
8.3.4. Dopravno-organizačné protihlukové opatrenia	277
8.3.5. Stavebno-technické opatrenia	278
8.3.6. Zariadenia na zníženie hluku z cestnej dopravy.....	281
8.3.7. Rozdelenie a požiadavky na protihlukové clony.....	283
8.4. NÍZKOHLUČNÉ KRYTY ASFALTOVÝCH VOZOVIEK	286
8.4.1. Medzinárodné projekty o nízkoohlučných krytoch vozoviek	286
8.4.2. Druhy nízkoohlučných krytov asfaltových vozoviek	287
8.5. LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 8	293